

Handläggare

Anna-Maria Söderström (asm014)

Fastställare

Anna-Lena Lundberg (blg010)

Gäller för

Specialistvården Västernorrland
Primärvården

Dokumenttyp

Rutin/Regel

Giltigt till och med

2022-09-16

Granskare

Thomas Bohlin (tbn002)

Fastställt

2021-03-16

Reviderat

2021-03-16

Dokumentnr / Version

557678 / Version 1

Processägare

Ytterligare information

Covid-19 - Vaccination, praktisk handläggning

Instruktionen gäller vaccinerna Pfizer Comirnaty, COVID-19 Vaccine Moderna samt Astra Zeneca. Samtliga vacciner ska ges i 2-dosförfarande,

- Pfizer Comirnaty med 21 dagars intervall
- Moderna med 28 dagars intervall
- Astra Zenecas andra dos efter 9 veckor

Personen är planerad till något av de tre vaccinerna. Vaccinerna får inte blandas. Dessa vacciners respektive sammansättning och funktion medför att vaccinationen **skall ges intramuskulärt**. Vaccinationen ges i överarmsmuskeln, *deltoideus*. Det är viktigt att insticksstället är placerat optimalt i förhållande till muskelns position och anatomin i området. Insticksstället kan bestämmas med hjälp av fingrarna som ”mäter” ut ytan på aktuellt område, se bild i relaterad information. Det är viktigt att **inte sticka för högt upp**, nära akromion, där bursa och senor finns.

I samband med sticket är det också möjligt att optimera vaccinets verkan genom att förskjuta (inte nypa) huden/subcutis några centimeter vilket skapar en avbruten stickkanal mellan muskel och andra vävnader. Detta förebygger läckage av vaccinet ut i subcutan vävnad.

Volymerna som används är små, vilket medför att noggrannheten vid vaccinationen är mycket viktig.

- Pfizer Comirnaty ges i dosen 0,3 ml
- Moderna och Astra Zeneca ges i dosen 0,5 ml.

För att optimera dosen i injektionsmuskeln rekommenderas att följa instruktionen under punkt 3 nedan angående förskjutning av hud/subcutis i samband med injektionen.

Praktisk handledning

1. Skyddsutrustning

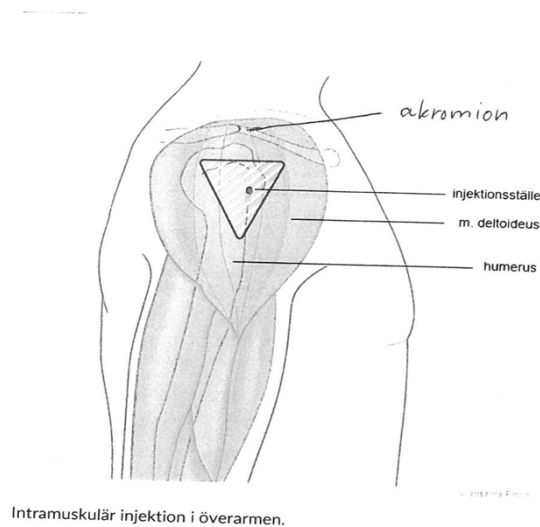
Följ vårdhygiens rekommendation för användning av skyddsutrustning i samband med vaccination för Covid-19, se relaterad information. Arbetskläder, kortärmat, munskydd och visir, engångs plasthandskar som slängs efter varje person, handsprit.

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Rutin/Regel	2021-03-16	2021-03-16	2022-09-16	557678 / Version 1

2. Val av injektionsställe

Mät ut ett "V". Utgå från akromion, använd din ena hands pekfinger, lägg två-tre fingerbredd under akromion, lägg din andra hand så att pek- och långfingrarna pekar uppåt mot axeln, sära på fingrarna så att de bildar ett V. Den bildade triangelns mitt är rätt injektionsställe.

3. Injektion av vaccinet

Desinficera insticksstället

Håll sprutan i ett penngrepp med din dominanta hand

Förskjut hud/subcutan vävnad minst 2,5 cm med den andra handen (underliggande muskel ligger kvar)

För in kanylen med **90 graders vinkel** i det i **förbestämda stickstället**

Känn övergången till muskelvävnad (hud och subcutis ger mindre motstånd)

Kontrollera att spetsen inte ligger i ett blodkärl (aspirera-vrid kanyl-aspirera igen)

Injicera långsamt (underlättar upptag i muskel)

Dra ut kanylen

Om den vaccinerade behandlas med blodförtunnande läkemedel kan man försiktigt trycka på insticksstället med en ren torr kompress en stund.

Personen som vaccinerats kan själv fortsätta trycket.

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Rutin/Regel	2021-03-16	2021-03-16	2022-09-16	557678 / Version 1

4. Läg kanylen direkt i därför avsedd behållare.
5. Följ vårdhygiens rutin för hur skyddsutrustningen ska hanteras efter given injektion (engångsplasthandskar slängs, sprita av händerna och ta nya handskar).
6. Observera patientens allmäntillstånd, undvik snabb uppresning ur stolen (risk för vagal svimning) och bevaka eventuella komplikationer under de 15 minuter som personen ska stanna kvar i väntrum.
7. Person som reagerar med misstänkta allergiska symtom. Bedöm tillståndet. Använd de instruktioner som beskrivs i ”Generella råd vid anafylaktisk reaktion...”, se relaterad information.

Relaterad information

[Generella råd anafylaktisk reaktion i primärvård och kommunal hemsjukvård](#)
[Rekommendation till personal för användning av skyddsutrustning i samband med vaccination för Covid -19 Vårdhygien 2021-02-05.](#)
[Vårdhandboken, intramuskulär injektion](#)

Intramuskulär injektion i överarmen.